

Tuški

G L A S N I K

2026/05

Interni časopis Luke Koper
TISKOVINA
Poština plačana pri pošti
6104 Koper – Capodistria

**2025: uspešno
poslovanje in
trajnostne naložbe**

4 **Uspešno poslovanje v letu 2025 in pospešene naložbe v razvoj in trajnost**

Leto 2025 je bilo za Skupino Luka Koper uspešno in hkrati zelo dinamično.

6 **Od vetrnic do samooskrbe: pristanišče kot partner energetskega prehoda**

Vetrne elise v koprskem pristanišču so neposreden rezultat evropskih strateških usmeritev in intenzivnih komercialnih aktivnosti, ki je Slovenijo pozicionirala med države, sposobne logistično podpreti evropski energetske prehod.

8 **Na območju AOK vzpostavljen sistem spremljanja slanosti**

V aprilu smo skupaj z Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani na območju Ankaranskega obrobnegega kanala (AOK) vzpostavili monitoring slanosti tal in podzemnih voda.

10 **Vadbeni center je naložba v znanje, prakso in varno prihodnost**

Maja 2025 smo v obnovljenem skladišču soli Delanglade vzpostavili sodobno opremljen Vadbeni center, v katerem zaposlenim v varnem in izoliranem okolju omogočamo teoretično in praktično usposabljanje.

13 **Prihodnost industrije križarjenj**

Na največjem svetovnem dogodku na področju potniškega ladijskega turizma Seatrade Cruise Global 2026, ki poteka v Miamiu, smo tudi letos predstavljali Koper kot atraktivno destinacijo ladijskega potniškega turizma.

Izpolnjujemo zahteve standardov

 LEA STOPAR BORUT UMER

Tudi letošnji april je bil v Luki Koper v znamenju izvedbe zunanjih presoj. Naša integrirana certifikacija zajema pet sistemov: kakovosti – ISO 9001, ravnanja z okoljem – ISO 14001, varnosti in zdravja pri delu – ISO 45001, upravljanja z energijo – ISO 50001 in vodenja varnosti živil – ISO 22000, poleg sistema za preprečevanje korupcije – ISO 37001, presoja katerega poteka ločeno.

V enovit sistem sta vključeni še odvisni družbi Luka Koper INPO in Adria Terminali iz Sežane. Vzporedno potekata tudi presoji zahtev po Shemi EMAS (ECO – Management and Audit Scheme), ki je sistem EU za okoljevarstveno vodenje organizacij in zahtev v zvezi s preprečevanjem večjih nesreč, t. i. direktive Seveso. Skupina desetih presojevalcev, ki smo jih gostili več dni, je s terenskimi ogledi v presojo vključila večino upravljalnih, podpornih in osnovnih procesov.

Med pozitivnimi ugotovitvami izstopajo visoka integracija sistemov vodenja v strateško in operativno upravljanje, proaktivna predstavitev trajnostnosti v letnem poročilu ter stalno posodabljanje dokumentov in usposabljanj za ravnanje z nevarnimi snovmi. Izpostavili so tudi urejeno centralno skladišče materiala, urejeno in dostopno bazo varnostnih listov, nov vadbeni center, izboljšane delovne

prostore in pešpoti, uvedbo daljinskega vodenja strojev in večanje kapacitet sončnih elektrarn.

S presojo so potrdili izpolnjevanje zahtev in podali okoli 30 priporočil, ki predstavljajo priložnosti za nadaljnje izboljševanje našega sistema. Uspešnost presoje je plod sodelovanja vseh lastnikov procesov in ključnih sodelavcev, spremljevalcev presojevalcev ter vseh udeleženi pri pripravah in izvedbi. Pomemben prispevek imajo tudi notranji presojevalci, ki skrbijo za uspešno izvajanje in vzdrževanje vpeljanih sistemov.

Na pragu svojega sedmega desetletja smo ponosni na vse zgodbe, ki so in še gradijo naše zeleno pristanišče. Vsak dan jih ustvarjamo kot močna ekipa.

Vse najboljše ob 69. rojstnem dnevu, Luka Koper.

Drage bralke in bralci,

ste se kdaj vprašali, kakšen bi bil razvoj naše skupnosti, če ne bi prav tukaj začeli razvijati pristanišča?

Odločitev, sprejeta pred več kot sedmimi desetletji, je ne le Kopru in Ankaranu, temveč širši regiji in celotni Sloveniji dala močan razvojni pospešek – priložnost, da se oblikujemo v sodobno urbano središče.

Pristanišče, ki je v svojih začetkih zaposlilo številne domačine, je z leti preraslo v pomembnega in stabilnega zaposlovalca – ne le znotraj matičnega podjetja, temveč tudi širše. Pristaniška dejavnost je spodbudila razvoj številnih gospodarskih panog in razcvet logistike.

Z rastjo in širitvijo dejavnosti je Luka Koper krepila svoje vrste – združevala različne generacije, kulture, znanja in izkušnje. V njej so svoje mesto našli fantje in dekleta, pogosto tudi cele družine. Marsikdaj so se prav v luškem okolju spletle nove življenjske zgodbe. Predvsem pa je Luka mnogim družinam zagotavljala finančno varnost – če si bil pripravljen delati, vztrajen in predan, je ponujala tudi dostojno in stabilno prihodnost.

Z Luko se je razvijalo tudi mesto – gospodarsko, prostorsko in družbeno. Podpora, ki jo družba namenja športu, kulturi, izobraževanju ter dobrodelnim in trajnostnim pobudam, se danes odraža v živahnem utripu mesta, v priložnostih za mlade, uspehih lokalnih društev in v kakovosti življenja, ki jo soustvarjamo skupaj.

A vsaka zgodba o rasti ima tudi drugo plat. Sobivanje prinaša določene izzive in tudi vplivi naše dejavnosti

niso vedno le pozitivni. Zato je skrb za okolje in ljudi že od nekdaj med našimi najvišjimi prioritetami. Z rednim spremljanjem vplivov skrbimo, da ti ostajajo v sprejemljivih mejah, z nenehnimi posodobitvami, elektrifikacijo, sodobno opremo ter optimizacijo procesov pa jih vztrajno zmanjšujemo. Luka smo ljudje – mnogi smo ne le zaposleni, ampak tudi njeni prvi sosedje. Prav zato je naša odgovornost toliko večja.

Bližina pristanišča je mestu dala poseben pečat – naziv pristaniškega mesta, ki sam po sebi govori o prepletu, sobivanju in simbiozi med urbanim in luškim okoljem. Zato ni naključje, da bomo tudi letos, ob 69-letnici družbe, odprli vrata pristanišča in ga za en dan še bolj približali mestu. Dan odprtih vrat, naš Pristaniški dan, ni le priložnost za obisk, temveč simbolno povabilo – da stopimo skupaj, spoznamo prostor, ki nas povezuje, in znova začutimo, kako tesno sta prepletena razvoj pristanišča in življenje skupnosti.

Marina Jelen,
odgovorna urednica

Uspešno poslovanje v letu 2025 in pospešene naložbe v razvoj in trajnost

Leto 2025 je bilo za Skupino Luka Koper uspešno in hkrati zelo dinamično. Razmere v globalni logistiki so od družbe zahtevale visoko stopnjo prilagodljivosti in preišljenega odzivanja. Negotovosti na ključnih pomorskih poteh so se nadaljevale, ladjarji pa so večinoma ohranili daljše plovne poti okoli Afrike. Kljub temu je Skupina ohranila stabilno poslovanje, uspešno obvladovala izzive v dinamiki ladijskih prihodov ter pritiske na skladiščne in zaledne zmogljivosti.

 ROK ŠTEMBERGER

Pomemben vpliv na delovanje so imela tudi infrastrukturna dela na železniškem omrežju v Sloveniji in širši regiji, vendar je družba z usklajenim delovanjem in prilagodljivim servisom ohranila zanesljivost storitev in na ključnih blagovnih skupinah dosegla rast pretovora.

Uspešno poslovanje se odraža tudi v finančnih kazalnikih. **Čisti prihodki od prodaje so v letu 2025 znašali 380,3 milijona evrov, kar je 15 odstotkov več kot leto prej.** Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je dosegel 96,3 milijona evrov oziroma 44 odstotkov več kot v letu 2024. **Čisti poslovni izid se je povečal na 81,5 milijona evrov, kar predstavlja 35-odstotno rast.** Kljub višjim stroškom poslovanja so k izboljšanju rezultatov prispevali višji prihodki iz ladijskega pretovora, predvsem na segmentu kontejnerjev in avtomobilov, ter dobri rezultati pridruženih družb.

Največje naložbe so v teku

Luka Koper je v lanskem letu pospešeno izvajala obsežen investicijski cikel, ki bo trajal do leta 2028. Med ključnimi projekti je razširitev kontejnerskega terminala, ki vključuje izgradnjo novih obalnih konstrukcij z dvema privezoma ter nove skladiščne in manipulativne površine. **Po zaključku vseh vlaganj bo zmogljivost kontejnerskega terminala preseгла 1,8 milijona TEU letno.** Pomembna naložba je tudi gradnja večetažne garažne hiše za 11.700 vozil, ki bo dodatno okrepila zmogljivosti avtomobilskega terminala. Med drugimi ključnimi projekti izstopata gradnja novega priveza v drugem bazenu ter sodobnega, avtomatiziranega skladišča za jeklene proizvode, ki bo v veliki meri energetska samozadostno. Oba projekta bomo sklenili in namenu predali še letos. V letu 2025 smo zaključili tudi številne infrastrukturne in tehnološke projekte, med drugim nov potniški terminal, dodatne skladiščne površine za vozila ter nadgradnje logistične opreme.

Razvojno naravnani tudi v letu 2026

Tudi v letu 2026 bo družba nadaljevala s svojo razvojno usmeritvijo. Načrtovane naložbe v povečanje zmogljivosti, trajnostni razvoj in digitalizacijo bodo dodatno okrepile konkurenčnost pristanišča ter ustvarile trdne temelje za dolgoročno rast. Trenutne razmere

na Bližnjem vzhodu prinašajo v širšo logistično panogo precej negotovosti, zato v družbi razvoj dogodkov ves čas pozorno spremljamo in smo v rednem stiku z ladjarji in pristaniško skupnostjo. Ob tem obstaja tveganje, da bi zaradi sprememb ustaljenih transportnih poti prihajalo do povečanega zadrževanja blaga v pristaniščih, za katerega ni zagotovljenega ladijskega prevoza, vendar to za zdaj uspešno obvladujemo z redno komunikacijo z našimi poslovnimi partnerji. V družbi trenutno ne zaznavamo drugih pomembnih posledic za svoje poslovanje, ob morebitnih spremembah pa bomo skladno z našimi postopki obvladovanja tveganj ustrezno prilagajali operativne procese.

Do letnega poročila lahko dostopate prek QR-kode:

Skupščina delničarjev bo 22. maja 2026

Nadzorni svet družbe Luka Koper, d. d., je na seji 16. 4. 2026 preveril predlog uporabe bilančnega dobička, ki ga bosta uprava in nadzorni svet predlagala skupščini delničarjev v potrditev. Po sprejetem predlogu se del bilančnega dobička v znesku 32.200.000,00 evrov nameni za izplačilo dividend v bruto vrednosti 2,30 evra na delnico, preostanek bilančnega dobička v znesku 23.721.157,11 evrov pa ostane nerazporejen.

O uporabi bilančnega dobička bodo delničarji odločali na skupščini 22. maja 2026, dnevni red je dostopen na:

Trajnostni poudarki leta 2025

V Luki Koper razvijamo dobre prakse na vseh področjih trajnostnega razvoja, po katerih smo prepoznavni v domačem in mednarodnem okolju. Tudi v letu 2025 smo na področju trajnostnih kazalcev dosegli napredek.

Skupne absolutne emisije toplogrednih plinov (obseg 1 in 2, lokacijska metoda)

-2 % 2025/CILJ 2025
+5 % 2025/2024

Specifična poraba pogonskega goriva na pretovorjeno tono
0,129 litra/tono

-4 % 2025/CILJ 2025
+6 % 2025/2024

Specifična poraba električne energije na pretovorjeno tono
0,668 kWh/tono

-10 % 2025/CILJ 2025
-10 % 2025/2024

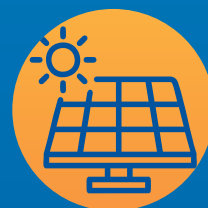
Količina celokupnega prahu
113 mg/m² dan

-43 % 2025/CILJ 2025
+5 % 2025/2024

Raven hrupa v nočnem času v smeri mesta Koper
54 dB(A)

+2 % 2025/CILJ 2025
+/-0 % 2025/2024

Krepimo energetske neodvisnost

V letu 2025 smo moč sončnih elektrarn povečali na 5,55 MWp, v letu 2026 pa načrtujemo še namestitve dveh dodatnih, katerih priključna moč bo znašala 2,65 MWp. Delež samooskrbe je v letu 2025 znašal 16 %, do leta 2030 pa bomo ta delež povišali na 24 %.

Specifična poraba pitne vode
2,63 l/tono

+5 % 2025/CILJ 2025
-2 % 2025/2024

Obnavljamo EMAS certifikat, ki dokazuje stalno napredovanje na okoljskem področju ter odprto in transparentno komuniciranje z javnostjo.

Od vetrnic do samooskrbe: pristanišče kot partner energetskega prehoda

Pretovor velikih vetrnih elis in drugih delov vetrnih elektrarn, ki smo mu priča v koprskem pristanišču, je na prvi pogled impresiven predvsem zaradi svoje tehnične zahtevnosti in logistične natančnosti. Gre namreč za tovor, ki zahteva strokovno raven načrtovanja, usklajevanja in operativne izvedbe ter neposredno vpliva na uspešnost končnih projektov energetske infrastrukture v naših zalednih državah. A takšni tovari danes niso več izjema ali posebnost. So viden odraz globokih in dolgoročnih sprememb, ki potekajo v evropskem energetskega sistemu in gospodarstvu kot celoti.

 PODROČJE ZA ODOSE Z JAVNOSTMI, PODROČJE VAROVANJA ZDRAVJA IN EKOLOGIJE

 ARHIV LUKE KOPER, JAKOB BUŽAN

Energetski prehod je cilj, ne zgolj birokratska zahteva

Evropska unija je s Podnebnim zakonom določila dva ključna, pravno zavezujoča cilja: do leta 2030 zmanjšati neto emisije toplogrednih plinov za najmanj 55 % (glede na leto 1990) ter do leta 2050 doseči podnebno nevtralnost.

Ti cilji so del širšega okvira, ki vključuje Pariški sporazum, Podnebni zakon EU in zakonodajni sveženj Fit for 55. Na tej podlagi nastajajo konkretne sektorske politike, kot je prenovljena Direktiva o obnovljivih virih energije, ki s postavljanjem visokih standardov in strogih okvirov spodbuja vlaganja v vetrne elektrarne, energetske infrastrukture in logistiko. EU mora tako do leta 2030 doseči vsaj 42,5-odstotni delež obnovljivih virov v končni rabi energije, kar pomeni skoraj podvojitvev sedanjih zmogljivosti v razmeroma kratkem časovnem obdobju.

To bo moč doseči le s pospešeno gradnjo vetrnih elektrarn – tako na kopnem kot na morju. Po Evropi se povečuje potreba po zmogljivih vetrnih elektrarnah, specializirani logistiki in pristaniščih, ki so sposobna obvladovati izredne tovore z visoko dodano vrednostjo.

Vetrne elise v koprskem pristanišču so tako neposreden rezultat evropskih strateških usmeritev in intenzivnih komercialnih aktivnosti, ki je Slovenijo pozicionirala med države, sposobne logistično podpreti evropski energetski prehod.

Luka Koper: energetski prehod kot strateška odločitev

Ker se v Luki Koper zavedamo te širše slike, jo že prevajamo v zelo konkretne in merljive cilje, zapisane v Energetskem in podnebnem načrtu družbe do leta 2030 s pogledom do leta 2050. Kot ciljni scenarij je bila sprejeta podnebna nevtralnost do leta 2050 z jasno opredeljenimi vmesnimi koraki.

Na področju lastne proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov načrt predvideva postopno povečevanje kapacitet fotonapetostnih elektrarn:

- 10 MW do leta 2030;
- 25 MW do leta 2040;
- 50 MW do leta 2050.

S tem električna energija dolgoročno postaja osrednji energent delovanja pristanišča.

Na področju prometa in delovne mehanizacije so cilji enako jasni:

- 100-odstotni prehod osebnih in lahkih dostavnih vozil na električni pogon do leta 2035,
- postopna elektrifikacija delovnih strojev z ambicijo popolne opustitve fosilnih goriv do leta 2050.

To spremlja tudi sistematična vzpostavitev ustrezne polnilne infrastrukture za lastne potrebe in obiskovalce.

Posebej pomemben projekt z neposrednim vplivom na lokalno okolje je **oskrba ladij z električno energijo z obale**. Do leta 2030 je načrtovana elektrifikacija obal kontejnerskega in potniškega terminala, kar bo bistveno prispevalo k zmanjšanju emisij, hrupa in rabe pomožnih ladijskih motorjev v času priveza.

Energetski prehod zajema tudi celovito prenovu stavbnega fonda:

- do leta 2040 morajo vse stavbe doseči energetski razred B1;
- hkrati pa je treba pri novogradnjah dosledno upoštevati stroga trajnostna merila.

Na **sistemski ravni** so predvideni tudi projekti, ki so trenutno v fazi strokovnega proučevanja in katerih uresničitev je odvisna od stopnje tehnološke zrelosti, procesne zanesljivosti in ekonomske sprejemljivosti, kot so hranilniki električne energije ter postopno uvajanje zelenega vodika oziroma drugih okolju prijaznejših goriv.

Ocenjena vrednost naložb za doseg podnebne nevtralnosti do leta 2050 znaša približno 340 milijonov evrov.

Analize kažejo, da bi ti ukrepi dolgoročno omogočili:

- znižanje letnih stroškov energije za okoli 10 milijonov evrov;
- zmanjšanje rabe energije za približno 32 GWh;
- znižanje emisij CO₂ za 13.250 ton letno v primerjavi z razvojem brez vlaganj v energetske prehode.

Od strategije k praksi

V tem kontekstu je pretovor vetrnih elis v koprskem pristanišču konkreten izraz energetskega prehoda v praksi – kot preplet evropskih ciljev, industrijskega razvoja in pristaniške dejavnosti. Takšnega tovora bo vse več, saj prehod v nizkoogljično gospodarstvo brez tovrstne infrastrukture ni mogoč. Luka Koper se pri tem uveljavlja ne le kot logistični izvajalec, temveč kot aktiven partner energetskega prehoda.

Po Evropi se povečuje potreba po zmogljivih vetrnih elektrarnah, specializirani logistiki in pristaniščih, ki so sposobna obvladovati izredne tovore z visoko dodano vrednostjo.

Na območju AOK vzpostavljen sistem spremljanja slanosti

V aprilu smo skupaj z Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani na območju Ankaranskega obrobnege kanala (AOK) vzpostavili monitoring slanosti tal, ki vključuje merjenje vsebnosti soli v zemljini in podzemnih vodah. Na območju AOK tako zdaj izvajamo dve vrsti meritev – meritve slanosti vode v kanalu, ki potekajo že dlje časa, ter monitoring slanosti tal. S tem nadaljujemo z izvajanjem aktivnosti, ki smo jih skupaj s kmetovalci na območju ankaranske bonifike uskladili julija lani, ko smo se prvič seznanili s problematiko namakanja kmetijskih zemljišč z vodo iz kanala.

 ANJA LEŠEK ARHIV LUKE KOPER

Meritve slanosti vode v kanalu merimo že od septembra lani, in sicer na sedmih različnih lokacijah. Meritve izvajamo v času visoke plime, ko je vpliv morja največji in lahko najbolj natančno spremljamo morebitne vplive na okoliška zemljišča.

Med pomembnejšimi načrtovanimi ukrepi je tudi postavitve zapornice, ki bo preprečevala vdor morske vode višje po strugi AOK – gorvodno od izvedene ureditve. Aktivnosti za njeno izvedbo že potekajo – po izboru izvajalca za projektiranje bo sledilo projektiranje s pridobitvijo ustreznih dovoljenj, postopek naročila za izvedbo zapornice in nato še sama izvedba objekta.

V začetku leta smo v okviru usklajevanj na terenu začeli tudi postopke za namestitve nepovratnih loput na vse iztoke melioracijskih jarkov, ki se na območju nove ureditve iztekajo v strugo AOK. Lopute so danes že nameščene in predstavljajo dodaten zaščitni ukrep za zmanjševanje vpliva slane vode na okoliška kmetijska zemljišča.

Meritve izvajamo neprekinjeno

Prvi korak vzpostavitve monitoringa slanosti tal je bila določitev tako imenovanega ničelnega stanja. V ta namen so izkopali štiri talne profile in izvedli sistematično vzorčenje tal ob kanalu na razdaljah med 20 in 50 metri. Analize so pokazale sestavo tal, trenutno vsebnost soli, vrednosti pH ter druge pomembne lastnosti, ki bodo služile kot osnova za nadaljnje spremljanje in načrtovanje zaščitnih ukrepov.

Po določitvi začetnega stanja je vzpostavljenih sedem merilnih točk, na katerih izvajamo neprekinjeno spremljanje podzemne vode in zemljine.

Za spremljanje podzemne vode so ob kanalu nameščeni piezometri – posebne cevi, vgrajene približno pet metrov globoko, v katerih sonde merijo vsebnost soli v podzemni vodi.

Meritve slanosti zemljine pa izvajamo nekoliko drugače, z merilniki, ki vzorce zbirajo na globini med 30 in 60 centimetri, torej v območju korenin večine rastlin. Vsi podatki se samodejno zbirajo in prenašajo v spletni sistem, kjer jih lahko strokovnjaki sproti spremljajo in analizirajo. Tako je mogoče hitro zaznati morebitne spremembe ter bolje razumeti dogajanje na območju.

Na slanost vplivajo različni dejavniki

Z vzpostavljenim sistemom meritev bomo skozi čas pridobili dovolj podatkov za boljše razumevanje dogajanja v kanalu, podzemni vodi in tleh. Na tej osnovi bo mogoče pravočasno načrtovati morebitne ukrepe za zaščito okoliških kmetijskih zemljišč. Hkrati bomo lahko boljše razumeli, kako na slanost vplivajo različni dejavniki, kot so padavine, sušna obdobja, plimovanje in dotok zalednih voda.

Čeprav je podatkov za zdaj malo, že prvi rezultati kažejo zanimive vzorce. Medtem ko slanost vode v kanalu pričakovano upada z oddaljenostjo od morja, se slanost tal in podzemne vode po območju ne spreminja tako enakomerno. Meritve namreč kažejo, da se na posameznih lokacijah pojavljajo precejšnja odstopanja, kar nakazuje, da na gibanje soli vpliva več različnih dejavnikov in ne zgolj oddaljenost od morja.

Ker gre za dolgoročen proces, bodo natančnejše odgovore prinesle šele nadaljnje meritve in daljše časovno spremljanje območja.

Na območju AOK bo zaživel nov naravni habitat

Načrtovana širitev pristanišča, predvidena v državnem prostorskem načrtu (DPN), posega tudi na območja, kjer danes uspevajo redke rastlinske in živalske vrste. Da bi ohranili ta dragoceni ekosistem ter zagotovili primerne pogoje za življenje teh vrst tudi v prihodnje, je v naslednjih fazah ureditve predvidena ureditev nadomestnega naravnega habitata med reko Rižano in Ankaranskim obrobim kanalom. Ta bo posnemal naravne razmere, značilne za to okolje – pomembna je tako prisotnost sladke kot slane vode, saj prav njuno naravno mešanje ustvarja pogoje za razvoj posebnih rastlinskih in živalskih vrst.

V naslednjih fazah urejanja kanala in njegove okolice bomo zato postopoma ustvarili pogoje, ki bodo podpirali ohranjanje biotske raznovrstnosti in dolgoročno omogočali razvoj novega naravnega življenjskega prostora.

Korak k razogljčenju KT: nova priklopna mesta in e-RTG dvigala

 DANJEL ZOBEC, DAVID KRMAC ARHIV LUKE KOPER

Obala Kontejnerskega terminala je te dni pravo gradbišče. Poleg obsežnih gradbenih del na severnem delu in nadvišanja skladiščnih blokov je v teku tudi zaključna faza nameščanja desetih ročnih priklopnih mest za napajanje električnih mostnih RTG dvigal.

Gre za nadgradnjo obstoječih priklopnih mest, ki so bila zaradi posedanja terena in načina priklopljanja dotrajana in potrebna zamenjave. Z desetimi priklopnimi mesti, vsako z dvema omaricama za priklop dvigala, bomo pokrili napajalne potrebe vseh petih kontejnerskih blokov. Ročni način priklopa bo v primerjavi z dosedanjim samodejnim omogočal bolj zanesljivo in stabilno oskrbo z električno energijo, saj nanj ne bodo vplivali zunanji dejavniki, kot so posedanje terena, višina priklopnega mesta ali morebitne okvare drugih internih sistemov.

Projekt predstavlja še en korak v smeri razogljčenja procesov na Kontejnerskem terminalu, saj z vzpostavitvijo zanesljive in prilagodljive infrastrukture ustvarjamo pogoje za nadaljnjo elektrifikacijo dvigal. Danes že uporabljamo 15 e-RTG dvigal, marca smo pridobili še štiri nova, ki kot pomožni vir namesto dizla uporabljajo baterijo (t. i. dual električni pogon).

Že junija pričakujemo dobavo dodatnih štirih e-RTG dvigal, z gradnjo na severnem delu pomola, ki bo pomembno

povečala kapacitete terminala, pa bomo naredili prostor za novih 11 e-RTG dvigal. Tudi ta se bodo napajala prek električnega omrežja in bodo opremljena z baterijami za pomožno napajanje.

Vsaka zamenjava RTG-dvigala z električno izvedbo po ocenah pomeni prihranek tudi do 35.000 litrov dizelskega goriva na leto. Trenutno je 59 % vseh dvigal na terminalu na električni pogon. Z dodatnimi štirimi električnimi dvigali, ki prihajajo junija, se bo ta delež povečal na 64 %, kar predstavlja nadaljnji korak k bolj trajnostnemu in energetsko učinkovitemu delovanju terminala.

Vadbeni center je naložba v znanje, prakso in varno prihodnost

Pred letom dni, maja 2025, smo v obnovljenem skladišču soli Delanglade vzpostavili sodobno opremljen Vadbeni center, v katerem zaposlenim v varnem in izoliranem okolju omogočamo teoretično in praktično usposabljanje, umaknjeno od vsakodnevnega pristaniškega vrveža.

 KADROVSKO PODROČJE, PODROČJE VAROVANJA ZDRAVJA IN EKOLOGIJE

 ARHIV LUKE KOPER, JANA BLAŠKOVIČ

Takšna oblika usposabljanja omogoča hitrejše učenje in vadbo brez varnostnih tveganj, saj udeleženci vadijo izven nevarnosti, ki jih prinaša operativno delo. Novinci lahko pred vključitvijo v redni delovni proces tu krepijo svoje veščine, izkušeni sodelavci pa redno obnavljajo in nadgrajujejo znanja ter preizkušajo svoje sposobnosti v najrazličnejših pogojih. Vadbeni center tako pomembno prispeva h kakovostnemu in varnemu opravljanju dela.

Učenje v varnem okolju – zakaj je to pomembno?

Usposabljanje v varnem, simuliranem okolju prinaša številne prednosti za razvoj kompetenc zaposlenih. Vadba na simulatorju delavcem omogoča, da se priučijo rokovanja s kompleksno mehanizacijo brez tveganja zase, sodelavce, opremo ali tovor. V Vadbenem centru lahko zahtevne delovne naloge ponavljajo, kolikorkrat je potrebno, da dosežejo suverenost – kar je v rednem delu v pristaniškem prometu pogosto neizvedljivo ali zelo zamudno. Tako pridobijo samozavest, še preden se prvič soočijo z realnimi situacijami na terenu.

Na simulatorju se lahko tudi preizkusijo v izrednih razmerah (npr. pri delu v težkih vremenskih pogojih) in preverijo svojo odzivnost v nevarnih scenarijih, ki se v praksi redko zgodijo. Ko se pozneje s takšnimi situacijami srečajo pri dejanskem delu, so jim postopki in odzivi vsaj v osnovi že znani, zato je prehod v resnično okolje

bistveno lažji in varnejši. To ne velja le za upravljavce dvigal ali strojev; tudi pri delu na višini se delavci v nadzorovanem poligonu naučijo pravih postopkov in uporabe opreme, preden se soočijo z nevarnostjo na terenu.

Takšen 'trening brez posledic' je v številnih panogah prepoznan kot dobra praksa. V letalstvu so denimo simulatorji letenja nepogrešljiv del usposabljanja pilotov, saj v varnem okolju zvesto posnemajo resnične scenarije. Podobno v energetiki, na primer v jedrskih elektrarnah, operaterje usposabljujejo na simulatorjih kontrolnih sob, kjer v nadzorovanih razmerah vadijo odzive na redke, a kritične situacije.

Ti pristopi imajo skupni cilj: dobra pripravljenost rešuje življenja in preprečuje nesreče. Naložbe v razvoj kompetenc v varnem učnem okolju so neposredna naložba v varnost pri delu. To poudarja tudi Mednarodna organizacija dela (MOD-ILO), ki izpostavlja ustrezno usposobljenost delavcev kot enega ključnih dejavnikov varnosti in zdravja pri delu. Bolje usposobljeni zaposleni varneje opravljajo naloge, redkeje povzročijo nezgode iz neznanja ter hitreje prepoznajo nevarnosti in pravilno ukrepajo. Vadbeni center to filozofijo prenaša v prakso in tako prispeva h gradnji močne varnostne kulture, v kateri je neprestano učenje del vsakdana.

Skladišče Delanglade pred prenovno.

Kompleksen projekt z vizijo rasti

Vzpostavitev Vadbenega centra je bila zahtevna – najprej je bilo treba zapuščeno skladišče preurediti v sodobno vadbeno okolje ter investirati v infrastrukturo in tehnologijo. Sledila je nabava simulatorja, ki realistično posnema specifične delovne pogoje v pristanišču in podpira večino horizontalne in vertikalne mehanizacije – od premikanja večtonskih dvigal do dinamičnih obremenitev v različnih vremenskih razmerah. Razvoj takšnih simulatorjev in poligonov je zahteval sodelovanje strokovnjakov z različnih področij.

Pripravili smo tudi celovite programe usposabljanj, ki vključujejo učne načrte, vaje in merila za preverjanje znanja. Pri tem so v Luki Koper sodelovali strokovnjaki s Kadrovskega področja in Področja varovanja zdravja in ekologije ter izkušeni inštruktorji – številni med njimi so dolgoletni sodelavci iz operative, ki najbolje poznajo pasti in izzive pristaniškega dela. S tem smo okrepili notranjo ekipo usposobljenih inštruktorjev, zmanjšali odvisnost od zunanjih virov ter zagotovili, da programe lahko prilagajamo našim specifičnim potrebam.

Že v prvih mesecih smo uspešno izpeljali vrsto usposabljanj, med drugim upravljanje mehanizacije na simulatorju, trening varnega dela na višini ter predavanja in preizkuse znanja s področja varstva pri delu. Začetek delovanja centra je, zlasti v uvodni fazi, zahteval natančno organizacijo in koordinacijo – od razporejanja skupin do zagotavljanja, da redni delovni proces ni bil moten. Tekoče izvajanje programov danes vodi majhna, a predana ekipa sodelavcev – koordinatorji usposabljanj, vsebinski strokovnjaki in inštruktorji, ki skrbijo, da usposabljanja potekajo nemoteno in varno.

Vadbeni center bo v prihodnje še rasel, saj gre za živ in prilagodljiv organizem. Zdaj v njem prevladujejo programi za zaposlene v operativi, a se bo nabor v prihodnjih letih

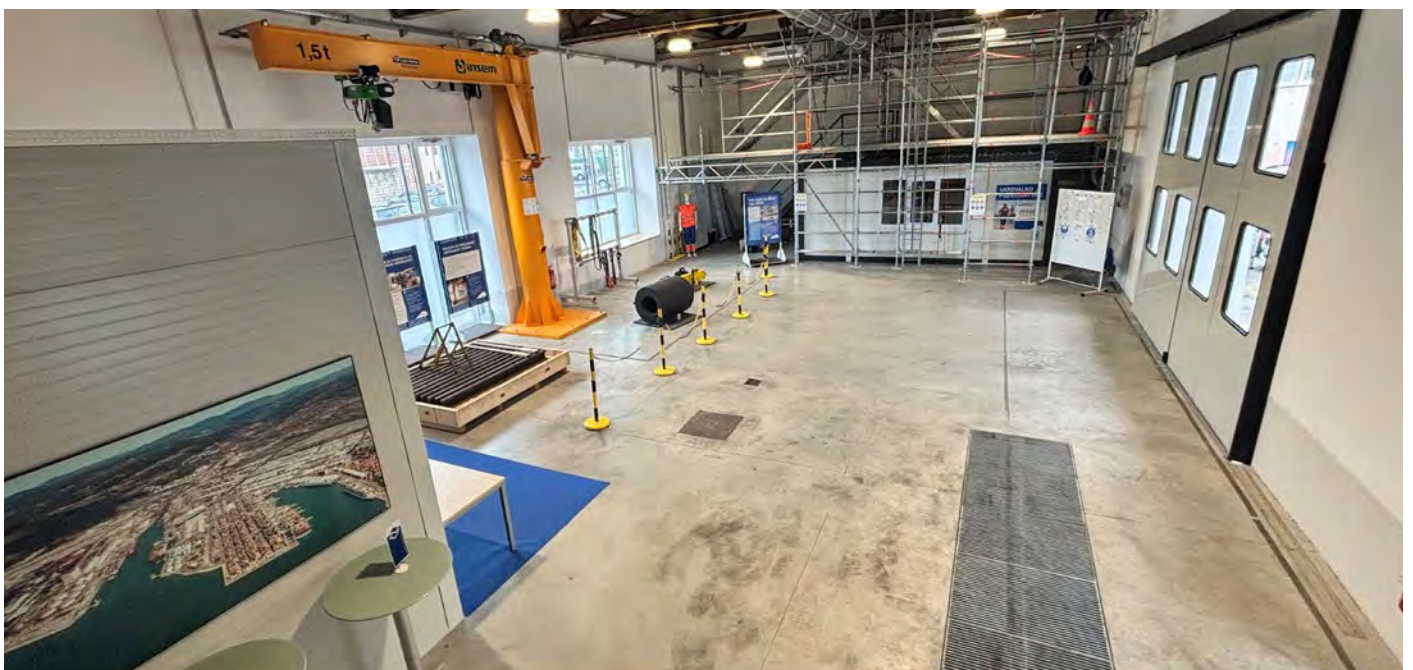
širil. V teku je tako prenova programov usposabljanja za upravljanje mehanizacije po terminalih, da bodo treningi še bolj prilagojeni specifičnim delovnim procesom, naš cilj pa je, da bi v okviru Vadbenega centra izpeljali večino začetnih usposabljanj.

Pogled v prihodnost – nenehen razvoj kompetenc in varnosti

Zavedamo se, da so ljudje največji kapital naše družbe. V panogi, v kateri tehnologija hitro napreduje in so varnostna tveganja neprestano prisotna, je stalno izpopolnjevanje kadrov nujno. Vadbeni center zato predstavlja osrednji steber dolgoročnega razvoja kompetenc – inkubator znanja in veščin, ki hkrati krepi zavest o varnem delu. Center bo v prihodnje krepil sodelovanje z zunanjimi partnerji, in sicer z deljenjem dobrih praks z drugimi pristanišči in izobraževalnimi ustanovami ter vključevanjem zunanjih strokovnjakov in organizacij v lastne programe. Tako bomo zagotavljali, da usposabljanja sledijo najboljšim mednarodnim standardom in najnovejšim spoznanjem.

Delovanje Vadbenega centra bo stalno dinamično: programe bomo posodabljali, dodajali bomo nove module (npr. ravnanje z nevarnimi snovmi, delo v utesjenih prostorih, evakuacije), širili bomo kapacitete in v usposabljanja vključevali vse širši krog zaposlenih. Cilj je, da center postane stalnica na karierni poti vsakega pristaniškega delavca – za obnovitvena usposabljanja, prekvalifikacije in prehode na nova delovna mesta – ter tako podpira notranjo mobilnost in razvoj kadrov v Luki Koper.

Investicija v Vadbeni center ima za Luko Koper širši strateški pomen: krepi varnostno kulturo in potrjuje zavedanje, da varnost ni samoumevna, temveč zahteva stalna vlaganja v znanje, veščine in prakso. S tem Luka Koper udejanja načelo, da je varno in zdravo delovno okolje temeljna pravica vsakega delavca, ter se po vzoru najboljših postavlja kot zgled v regiji.

Sodoben vadbeni center, ki omogoča teoretična in praktična usposabljanja v urejenem okolju.

Začetek uvozne sezone grozdja

 MARTINA GRŽANČIČ, NENSI MUŽINIČ TANJA GREGORIČ

Z majem se je začela nova uvozna sezona grozdja iz Egipta, ki bo trajala približno dva meseca. Grozdje je precej občutljiv pridelek z izrazitim sezonskim značajem. Do zdaj smo v trgovinah lahko kupovali grozdje iz Indije in Čila, ki v EU prihaja praviloma prek severnoevropskih pristanišč. Od maja dalje pa prihaja k nam egiptovski pridelek – tudi ta sodi med zgodnje dobavitelje v Evropi – pri čemer za njegov prihod uporabljajo tudi naše pristanišče.

Kako dolgo bo trajala uvozna sezona iz te za nas pomembne prekomorske države, je v veliki meri odvisno od dveh dejavnikov. Eden ključnih je vreme v Egiptu, saj lahko vročinski vali ogrozijo kakovost pridelka, ki lahko postane manj zanimiv za trg. Pomembno vlogo ima tudi to, kdaj se na naših zalednih trgih pojavijo pridelki iz držav, ki grozdje v Evropo vozijo izključno po kopenskih poteh. Za letos so napovedi iz Egipta spodbudne. Obeta se solidna letina, predvsem belih in izboljšanih rdečih 'seedless' sort, ki so med kupci vse bolj priljubljene.

Pretovor hitro pokvarljivega blaga ob primernih skladiščnih kapacitetah zahteva izjemno dobro organizirano interno logistiko, tako da je na tem segmentu vedno vredno

izpostaviti skupne napore ekip našega Kontejnerskega terminala in Terminala za generalne tovore, ki morajo tesno sodelovati, da so dostave kontejnerjev hitre in usklajene. Hkrati pa je splošna rast kontejnerskega pretovora prinesla tudi dodatne izzive ob prihodu tovora, s katerimi se terminal že nekaj časa sooča, zato si kot uspeh štejem, da količine pretovora ohranjamo na ravni preteklih let. Ekipa na Terminalu za hlajene tovore, ki deluje v okviru Terminala za generalne tovore, je že v nizkem štartu in je v sodelovanju z lokalnimi špediterji ponovno pripravljena na zelo intenzivno sezono.

Za optimalne pogoje skladiščenja grozdja skrbijo skladiščniki in delovodje Terminala za hlajene tovore, med njimi tudi Dražen Drinčić, Gregor Mikac in Jaka Mermolja.

Predstavniki SEZMS na delovnem obisku

  SUZANA ZORNADA VRABEC

Konec aprila so v sklopu delovnega obiska obiskali naše pristanišče predstavniki Službe za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje z Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport (MGTŠ). Strokovnjaki s posameznih področij predstavljajo osrednjo gospodarsko koordinacijsko točko za EU zadeve in mednarodno sodelovanje ter so hkrati neposredna strokovna podpora ministru in državnim sekretarjem. Imajo tudi pomembno vlogo pri usklajevanju stališč, pripravi strateških dogodkov in sodelovanju z domačimi ter mednarodnimi partnerji, s katerimi sodelujemo tudi v Luki Koper.

Usposabljanje mladih diplomantov

  SUZANA ZORNADA VRABEC

Mladi diplomati iz Alžirije, Južnoafriške republike, Gane, Kenije, Brazilije, Mehike, Kostarike, Peruja, Nepala, Maldivov, Tajske, Vzhodnega Timorja, Uzbekistana in Kazahstana so v aprilu v okviru strokovnega usposabljanja, v spremstvu predstavnikov Ministrstva za zunanje in evropske zadeve, obiskali tudi Luko Koper. Predstavili smo jim pristanišče in njegovo delovanje, logistične povezave ter priložnosti za krepitev sodelovanja z njihovimi domačimi trgi.

Prihodnost industrije križarjenj

Na največjem svetovnem dogodku na področju potniškega ladijskega turizma **Seatrade Cruise Global 2026**, ki poteka v **Miamiju**, smo tudi letos predstavljali **Koper** kot atraktivno destinacijo ladijskega potniškega turizma. Dogodek je združil več kot **11.000 udeležencev** iz več kot **120 držav** in več kot **600 razstavljalcev** ter ponovno potrdil svojo ključno vlogo pri oblikovanju prihodnosti industrije križarjenj. Slovenska delegacija utrjuje ugled Slovenije kot trajnostne, butične in visoko kakovostne destinacije.

✍ ERIK SLAMA, TANJA GREGORIČ 📷 STO

Na sejmu smo v sodelovanju s **Slovensko Turistično Organizacijo**, **Mestno občino Koper** in **Turističnim združenjem Portorož** ter turističnimi in pomorskimi partnerji – **Atlas Express**, **Istranka**, **Centralog**, **Jadroagent** in **Nomago** – predstavili celovito ponudbo za potnike križarjenj, ki temelji na avtentičnih doživetjih, lokalni kulturi in trajnostnem razvoju.

Ena ključnih prednosti Slovenije je njena geografska raznolikost na majhnem prostoru, ki omogoča širok nabor izkušenj v kratkem času. Prav to postaja vse pomembnejše za ladjarje, ki iščejo destinacije z možnostjo personaliziranih programov za manjše skupine in butična doživetja. Sejem je izpostavil več globalnih trendov, ki vplivajo na razvoj industrije. Med najpomembnejšimi so trajnost kot osnovni pogoj delovanja, rast povpraševanja po butičnih in avtentičnih izkušnjah, digitalizacija in uporaba umetne inteligence ter krepitev luksuznega segmenta in manjših ladij. Poleg tega se spreminja tudi profil potnikov, saj nove generacije dajejo večji poudarek personalizaciji in trajnostnim doživetjem.

Za Luko Koper je bil sejem predvsem priložnost za neposredno srečanje z ladjarji, krepitev obstoječih partnerstev in vzpostavljanje novih kontaktov. »Kot pristanišče smo v neposrednem stiku z ladjarji, zato nam udeležba na tovrstnih dogodkih omogoča, da na enem mestu srečamo praktično vse ključne partnerje. Večina ladjarjev je Koper že vključila v svoje križarske poti, zato se dobro poznamo. So pa prihodi ladij v prvi vrsti odvisni od njihovega pozicioniranja na svetovnem zemljevidu. V Jadransko morje tako vse več ladjarjev v visoki sezoni, od maja do oktobra, umešča tudi več kot eno ladjo,« poudarja **Erik Slama**, operativni vodja Potniškega terminala.

Med ključnimi partnerji ostajajo Norwegian Cruise Line, TUI Cruises, Marella Cruises in Viking Cruises, dodatno zanimanje pa prihaja tudi iz luksuznega segmenta, kot so Four Seasons Yachts, Aman at Sea in The Ritz-Carlton Yacht Collection.

Pozitivni odzivi ladjarjev potrjujejo zadovoljstvo z razvojem infrastrukture v Kopru, zlasti z novim Potniškim terminalom, ki izboljšuje pogoje za sprejem ladij, posadk in potnikov. To predstavlja pomembno konkurenčno prednost v regiji.

Napovedi za sezono 2026 so spodbudne. Koper pričakuje 80 prihodov potniških ladij in približno 130.000 potnikov. Sezona se je začela že januarja in bo trajala vse do decembra. Hkrati se uspešno razvijata destinaciji Piran, ki bo sprejel 50 prihodov že v letošnjem letu, ter v bližnji prihodnosti tudi sidrišče v Izoli.

Udeležba Slovenije na sejmu **Seatrade Cruise Global 2026** potrjuje njeno strateško usmeritev v razvoj butičnega trajnostnega in regenerativnega turizma s poudarkom na personaliziranih produktih doživljajskega turizma. S personalizacijo in odgovornim upravljanjem destinacije Slovenija utrjuje svojo vlogo kot pomembna in privlačna destinacija v severnem Jadranu ter uspešno sledi globalnim trendom v industriji križarjenj.

Že 6. konferenca o onesnaženju Jadranskega morja

JURE BAROVIČ ARHIV LUKE KOPER

Jadranski center za usposabljanje in raziskave za pripravljenost in odzivanje na nenamerno onesnaženje morja (ATRAC) je aprila letos ponovno pripravil mednarodno konferenco ADRIASPILLCON 2026, ki poteka vsaka tri leta.

Iz Slovenije so se konference udeležili zaposleni Fakultete za pomorstvo in promet, Uprave RS za pomorstvo, Uprave RS za zaščito in reševanje ter Luke Koper in podjetja Luka Koper INPO.

Strokovnega dogodka na področju preprečevanja, pripravljenosti in odzivanja na nenamerna onesnaženja morja v jadranski in širši mediteranski regiji se je letos udeležilo rekordno število slušateljev, bilo jih je kar 167. Med njimi so bili predstavniki državnih organov, industrije, raziskovalnih institucij in drugi strokovnjaki s področja varstva morskega okolja iz jadranskih držav, Sredozemlja, Evrope in drugih delov sveta.

Letošnja konferenca je obravnavala pripravljenost različnih akterjev na odzivanje ob morebitnem razlitju nafte, nevarnih snovi in problematiko morskih odpadkov. Program je zajemal pravne, organizacijske in finančne vidike ter praktične, tehnične in znanstvene pristope z izmenjavo znanj in razpravami. Vključeval je predavanja, panele ter predstavitve projektov in dobrih praks. Vsebinsko bogat program je dopolnila tudi razstava opreme in storitev za odzivanje na onesnaženja morja, na kateri so se predstavile vodilne organizacije in podjetja s tega področja. Udeleženci so obiskali tudi naravni park ter se seznanili z občutljivostjo morskega okolja.

»Sinergija, ki smo jo zgradili, lahko neposredno vpliva na neko večje onesnaženje morja. Pritisk narašča, tveganje narašča, najboljša pa je, da narašča tudi ozaveščenost ljudi o potrebi po ohranjanju morja. Verjamem, da imamo dovolj izobraženih ljudi,« je svoje misli strnil **Vedran Martinič**, glavni organizator konference.

Vaja Veter za pripravljenost na ukrepanje

MIHA URŠIČ ARHIV LUKE KOPER

Pred dnevi smo na PC Kontejnerski terminal uspešno izpeljali vajo Veter pomlad 2026 in tako preverili učinkovitost internih postopkov ukrepanja ob najavi neurja z močnim vetrom.

Poseben poudarek smo namenili odzivnosti zaposlenih, učinkovitosti obveščanja prek komunikacijskih kanalov, kot to določa delovno navodilo DN 049, ter usklajenosti komuniciranja in koordinacije med zaposlenimi in posameznimi službami.

V dobri uri trajajoči vaji, v katero so bili vključeni različni profili zaposlenih, smo preverjali, kako zaposleni zaznajo in razumejo obvestila o nevarnosti, kako izvajajo predpisane naloge ter kako učinkovito in pravočasno ukrepajo ob simulirani situaciji.

Zavedamo se, da so vremenski vplivi, zlasti močan veter in neurja, pomemben dejavnik tveganja za varno in

nemoteno izvajanje delovnih procesov. V pristanišču poseben izziv predstavljajo sunki vetra, ki lahko ogrozijo varnost zaposlenih in povzročijo materialno škodo. Zato je ključno, da zaposleni poznajo delovno navodilo DN 049, portal Veter in ukrepe ob izrednih vremenskih razmerah ter svoje znanje redno obnavljajo in nadgrajujejo.

Močna luška ekipa na Istrskem maratonu

Na 12. Istrskem maratonu, ki ga je letos gostila Mestna občina Koper, se je v sončnem vremenu zbralo več kot 3.100 udeležencev. Med njimi je luške barve ponosno zastopalo kar 45 sodelavcev in sodelavk.

 TANJA GREGORIČ ARHIV LUKE KOPER

Dogodek je znova potrdil svoj status enega največjih tekaških dogodkov v regiji, na katerem poleg športnega izziva v ospredje stopajo tudi druženje, dobra energija in ekipni duh. Prav to so s svojo udeležbo odlično pokazali tudi naši sodelavci.

Vsi tekači – od rekreativcev, pol-maratoncev do maratoncev – si zaslužijo velik poklon za svoje dosežke in željo po doseganju osebnih športnih presežkov.

Na najzahtevnejšo, 42-kilometrsko preizkušnjo, so se podali štiri tekači: **Mihovil Rameša, Sašo Gačnik, Bor Muženič** in **Martin Volk**, ki je s časom 2:56:53 zasedel

odlično 5. mesto med vsemi maratoncei in 1. mesto v svoji kategoriji. Kot pravi Martin, ki se s tekom ukvarja zadnjih 15 let in večinoma teče trail: »To je moj četrti maraton. Lanski rezultat je bil boljši, saj so bili letos pogoji zame manj idealni, a ostajam motiviran, se veselim novih izzivov in že ciljам na jesenski Ljubljanski maraton.«

Najhitrejši čas maratona je sicer dosegel **Bine Flajnik** (2:41:45), med ženskami pa je bila ponovno najhitrejša **Jasmina Kozina Praprotnik** (3:14:08).

Kot generalni sponzor dogodka vsem sodelujočim iskreno čestitamo za dosežene rezultate, športno vztrajnost in super vzdušje!

DOBRODOŠLI V NAŠEM PRISTANIŠČU ODPRTIH VRAT!

Vabimo vas, da se nam pridružite v **soboto, 23. maja 2026**, med **10. in 17. uro** na **Ukmarjevem trgu v Kopru**, kjer bomo skupaj ustvarili dan, poln doživetij za vse generacije.

V okviru dogodka bomo organizirali **brezplačne vodene ogledne pristanišča**, ki ponujajo edinstven vpogled v njegovo zakulisje. Podrobneje boste lahko spoznali **delovne procese na Kontejnerskem terminalu**, letošnja novost pa je **ogled novega Vadbenege centra**.

Pristanišče si bo mogoče ogledati z avtobusom, ladjo ali kolesom, obiskovalci pa si bodo lahko od blizu ogledali tudi mogočna luška dvigala in drugo pristaniško mehanizacijo.

NE SPREGLEJTE!

Vstopnice za brezplačne ogledne si boste lahko zagotovili na spletni strani

Prijave bodo odprte v ponedeljek, 18. maja 2026, ob 11.00 uri.

Za več informacij in sodelovanje v nagradni igri z atraktivnimi nagradami nas spremljajte na družbenih omrežjih:

LukaKoper.PortofKoper

lukakoper

Luški glasnik je časopis Skupine Luka Koper.

Izdajatelj: Luka Koper, d. d.

Sedež družbe: Luka Koper, d. d., Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper

Glavna in odgovorna urednica: Marina Jelen

Izvršna urednica: Jana Blaškovič

Redakcija: Mediade d. o. o.

Kreativna zasnova in oblikovanje: Igor Lennasi, ID14 za Mediade d. o. o.

Tisk: Tiskarna Vek Koper

Naklada: 1700 izvodov

ISSN 2350-3904

Časopis je brezplačen. Za reprodukcijo vsebine je potrebno pisno soglasje uredništva.

Uredniški odbor: Mojca Bandelj, Jure Barovič, Špela Bertok, Tina Bizjak, Kristijan Bračun, Tjaž Cedilnik, Slađana Čopič, Mateja Dominko, Tanja Jerman, Karin Kleva, Andreja Ličen-Čok, Ingrid Maršič, Marta Merkuža, Lea Polh Baša, Armin Sejarić, Klemen Štravs, Ivana Vujanović, Dragan Zlatanović, Suzana Zornada Vrabec, Mara Žerjal

»Življenje je potovanje in če se zaljubiš v potovanje, boš vedno zaljubljen.«
Peter Hagerty